

VII.534.20.2018.MM

**Pan
Mariusz Kamiński
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

ePUAP

dotyczy sprawy: **BMP-0790-5-1/2019/OM**

Szanowny Panie Ministrze,

pragnę zwrócić uwagę, że w ostatnich miesiącach **do Rzecznika Praw Obywatelskich systematycznie wpływają kolejne wnioski obywateli, którzy podnoszą, że umieszczenie dewizy *Bóg, Honor, Ojczyzna* na stronie personalizacyjnej paszportu ingeruje w ich wolność sumienia i wyznania.** Wnioskodawcy formułują pytania o przysługujące im środki prawne umożliwiające uzyskanie paszportu bez wskazanej dewizy wpisanej w obręb twarzy. Wynika stąd, że w odbiorze społecznym nowy wzór paszportu w dalszym ciągu budzi kontrowersje i przekonanie o naruszeniu podstawowych praw człowieka.

W dotychczasowej korespondencji (pisma z dnia 3 czerwca oraz z dnia 20 sierpnia 2019 r.) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji podnosiło, że „projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniającego rozporządzenie w sprawie dokumentów paszportowych podlegał uzgodnieniom międzyresortowym oraz konsultacjom publicznym. Na żadnym etapie prac nad tym projektem nie zgłoszono uwag dotyczących dewizy *Bóg, Honor, Ojczyzna*”. Ministerstwo poinformowało również, że „mając na względzie wymogi procesu opracowywania wzorów

dokumentów paszportowych, w tym skomplikowane procesy technologiczne związane z jego wytwarzaniem i personalizacją, obecnie nie są planowane prace nad zmianą wprowadzonych w ubiegłym roku nowych wzorów książeczek paszportowych. W kontekście oceny nowego dokumentu warto zwrócić większą uwagę na elementy, które z uwagi na rangę dokumentów paszportowych, jako dokumentów podróży, mają najistotniejsze znaczenie dla jego oceny. Zamieszczony w nowych książeczkach paszportowych system zabezpieczeń, ich rodzaj, jak i stopień zaawansowania, gwarantuje wysoki poziom bezpieczeństwa tych dokumentów, lokując je wśród najlepiej zabezpieczonych przed fałszerstwem w Europie i na świecie”.

Należy jednak zwrócić uwagę, że Ministerstwo nie odniosło się do kwestii stanowiącej istotę niniejszej sprawy, jaką jest związek umieszczenia wskazanej dewizy w tak szczególnym miejscu jak obręb twarzy w dokumencie tożsamości z konstytucyjną wolnością sumienia i wyznania. MSWiA nie odniosło się w szczególności merytorycznie do wątpliwości przedstawionych przez RPO w obszernej opinii z 20 lutego 2019 r. (kopia w załączeniu), co uniemożliwia Rzecznikowi Praw Obywatelskich przedstawienie Wnioskodawcom wyczerpujących wyjaśnień w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze powyższe, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2020 r., poz. 627), zwracam się do Pana Ministra ponownie z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie. Proszę również o przekazanie informacji, czy do MSWiA wpływają skargi dotyczące opisanego problemu, a jeśli tak, to w jaki sposób są rozpatrywane. Będę również zobowiązany za informację, czy uwagi Rzecznika przedstawione w załączonej opinii zostaną wzięte pod uwagę w razie ustalania nowego wzoru paszportu w przyszłości.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie z upoważnienia RPO/

Załącznik 1